

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	25553 Землекористування і оцінка земель
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	106 Географія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	25553
Назва ОП	Землекористування і оцінка земель
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Корнус Анатолій Олександрович, Сегіда Катерина Юріївна, Коріненко Вадим Вікторович, Боярин Марія Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.04.2024 р. – 10.04.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/vidomist_pro_samocinuvannya_106_25553_geografiya_bakalavr.pdf
Програма візиту експертної групи	https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/programma_vizytu_zemlekor_25553.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНУ імені І. І. Мечникова належить до класичних закладів вищої освіти й має давні освітні, наукові та культурні традиції. Становлення і розвиток наукових географічних досліджень у Одеському національному університеті І. І. Мечникова а також підготовка кадрів вищої кваліфікації у сфері географії відбувається з 1865 року, у 1934 році був створений географічний факультет, який у 1952 році був об'єднаний з геолого-грунтовим, на базі яких було створено геолого-географічний факультет. Протягом усього періоду існування факультету було підготовлено близько 7000 фахівців-географів, понад 400 аспірантів і докторантів. ОПП «Землекористування і оцінка земель» зі спеціальності 106 Географія першого рівня вищої освіти схвалена Вченою радою Одеського національного університету імені І. І. Мечникова 29 червня 2021 року, протокол № 13. Вперше набір здобувачів вищої освіти на ОПП здійснено у 2021-2022 навчальному році. На даний час на ОПП здобуває освіту 21 студент за денною формою навчання. Академічна та професійна кваліфікація викладачів ОПП загалом забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. З метою покращення якості освітньої програми, а також належної практичної підготовки здобувачів вищої освіти, ЗВО тісно співпрацює з роботодавцями та фахівцями-практиками. ОПП «Землекористування і оцінка земель» має перспективи розвитку на основі наявного кадрового потенціалу, використання класичних та інноваційних методів навчання, позитивних практик організації освітнього процесу, відповідного матеріально-технічного забезпечення. За результатами акредитаційної експертизи, експертна група констатує, що ОПП в цілому відповідає Критеріям оцінювання якості освітньої програми, виявлені недоліки не є суттєвими та пропонує акредитувати ОПП «Землекористування і оцінка земель» за першим рівнем вищої освіти у Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ відзначає загальне позитивне враження та належну якість ОПП «Землекористування і оцінка земель» за першим рівнем вищої освіти у Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова. Найбільш яскраво вираженими сильними сторонами програми та позитивними практиками є: - в ОПП враховує пропозиції та потреби стейкхолдерів, що реалізується системою регулярних заходів щодо її покращення. ОПП орієнтована на підготовку фахівців у сфері землекористування, управління земельним фондом, планування розвитку територій та громад, має чіткий регіональний аспект; - ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контексти, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм; - у ЗВО наявна та всебічно висвітлена на сайті нормативна база внутрішніх документів, у вкладці «офіційні документи», які забезпечують та регулюють навчальний процес. НПП здійснюють активне поєднання навчання та наукових досліджень, займаються науковою діяльністю, що тісно пов'язана із ОПП «Землекористування і оцінка земель» та впроваджують результати науково-дослідної роботи в освітній процес, видані навчальні посібники, монографії, є періодичне наукове видання категорії Б; - наявні регуляторні документи, політики та процедури ОНУ імені І. І. Мечникова щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Внутрішня система забезпечення якості має чітку ієрархію: ректорат – деканат – кафедра – здобувачі – випускники. Загальну координацію здійснює центр забезпечення якості освіти. Зовнішню процедуру забезпечують стейкхолдери, через систему рецензування ОПП; - у ЗВО чітко дотримуються правил безпеки у світлі вимог сьогодення та військових дій, є підготовані усі приміщення та будівлі для безпечного провадження освітнього процесу, окрім того здобувачі освіти та НПП мають доступ до психологічної підтримки, консультування та соціальної підтримки у формі унікальної дисконтної програми «Мечников-карт»; - взірцевою практикою є висвітлення на добре структурованому зі зручним інтерфейсом офіційному веб-сайті у вкладці «Офіційні документи» усієї нормативно-правової бази, що регламентує освітній процес, включно з проектом ОПП для вступників 2024 р., каналом зворотного зв'язку для отримання зауважень і пропозицій від стейкхолдерів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Під час акредитації ОПП ЕГ було виявлено наявність деяких слабких сторін ОПП «Землекористування і оцінка земель» та запропоновано рекомендації, практична реалізація яких дозволить удосконалити функціонування ОПП. Слабкі сторони та рекомендації по їх усуненню: - під час зустрічі у фокус-групі із роботодавцями, була висловлена пропозиція щодо посилення підготовки здобувачів освіти з ОКЗ, що дасть можливість студентам удосконалювати навички з іноземних мов. ЕГ рекомендує під час чергового перегляду ОПП, збільшити обсяг аудиторного навантаження ОКЗ; - у ОПП передбачено 2 курсові роботи, які включені до складу ОК «Фізична географія України» у 5 семестрі та ОК «Економічна і соціальна географія України» у 6 семестрі; оскільки загальний обсяг вище зазначених ОК становить по 5 кредитів ЄКТС із чітко дотриманим співвідношенням аудиторної та самостійної роботи здобувачів освіти, включення до їх складу курсових робіт дещо звужує можливості засвоєння навчальних матеріалів, тому ЕГ рекомендує чітко виокремити курсові роботи, як ОК у структурі ОПП; - аналіз силабусів та робочих програм показав, що не у всіх ОК перелік літератури подано з врахуванням сучасних публікацій, наприклад, ОК 7, ОК10, ОК18, ОК23 та ін., тому ЕГ пропонує доповнити перелік літератури у силабусах та робочих програмах ОК сучасними публікаціями при черговому перегляді ОПП; - у ЗВО вітається академічна мобільність, проте відсутні практики визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти та неформальній освіті здобувачів освіти ОПП «Землекористування і оцінка земель». ЕГ рекомендує популяризувати можливість академічної мобільності та неформальної освіти серед здобувачів ВО протягом наступного навчального року; - залучення

безпосередньо до освітнього процесу представників роботодавців, як і закордонних фахівців має несистемний характер, хоча такі гостьові заняття були б позитивною практикою в контексті моніторингу якості ОПП. ЕГ рекомендує активніше залучати до освітнього процесу представників роботодавців, використовуючи для цього можливості новоствореної ради роботодавців, так само, як і для моніторингу якості ОП, та врахування тенденцій ринку праці в її подальшому розвитку; - ЕГ звернула увагу на те, що не усі ОК забезпечені оновленими методичними та навчально-методичними матеріалами, тому ЕГ рекомендує приділити увагу розробці та оновленню методичних/навчально-методичних посібників для забезпечення ОК, які викладаються, протягом року; - критерії оцінювання здобувачів освіти, що висвітлені в силабусах, надто узагальнені й практично не відрізняються між окремими ОК. ЕГ рекомендує при черговому перегляді силбусів / РП розробити для кожної дисципліни конкретні критерії оцінювання, виходячи із запропонованої для неї авторської системи набору балів, а не тільки загальновідомої 5-ступеневу шкалу оцінювання підсумкових результатів. Також ЕГ радить зазначити політику щодо академічної доброчесності й у силабусах / РП усіх ОК.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Визначені в ОПП «Землекористування та оцінка земель» цілі відповідають Стратегічним пріоритетам розвитку ОНУ на 2020-2025 роки <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/strategyonu.pdf>, зокрема задекларованій місії – «надання високоякісних освітніх послуг, здійснення сучасних наукових досліджень та просування гуманістичних цінностей у регіональному, національному та європейському просторі». Стратегічною метою університету є створення привабливого людиноцентричного освітнього і наукового середовища через розвиток власного потенціалу, досягнення лідерства у регіоні та міжнародне визнання для здійснення підготовки конкурентоспроможних, інноваційно орієнтованих фахівців і високоякісного наукового продукту. Метою ОПП є підготовка висококваліфікованих фахівців-географів, конкурентноспроможних на ринку праці, які здатні розв'язувати географічні, ґрунтознавчо-географічні і земельно-оціночні задачі (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-oor/106bach/OP_106bak_zemlekoristuvannia_i_otsinka_zemel_2022.pdf). Особливість та фокус ОПП полягають в акцентуванні уваги на дослідженнях ґрунтового покриву, управління землекористуванням; оволодіння поглибленими знаннями в сфері оцінки землі, особливостями функціонування ринку землі, організації процесу оцінювання земельних ділянок; використання нормативно-правової бази у професійній діяльності оцінки та дотримання міжнародних та національних стандартів, формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення діяльності географа, ґрунтознавця-географа, фахівця в області землекористування, оцінювача ґрунтів і земель різного призначення.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз Відомостей про СО свідчить про залученість зацікавлених осіб до розробки та удосконалення ОПП. Проекти ОПП виставляються для громадського обговорення <https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>. Гарант, члени робочої групи та викладачі спілкуються зі здобувачам освіти щодо якості викладання дисциплін, відгуків про досягнуті ПРН, ознайомлюють під час обговорення зі змістом та змінами до ОПП. Зокрема, було враховано пропозицію студентки Сопеги В. щодо розширення блоку вибіркових дисциплін, зокрема за рахунок ОК «Основи менеджменту», «Трудове право», що сприятиме набуттю Softskills https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/propozitsii_bak106_Zemlekoristuvannia_i_otsinka_zem_2022.pdf, що було підтверджено під час он-лайн зустрічей. Здобувачі запрошуються на розширені засідання кафедри з обговорення ОПП. Під час такої зустрічі здобувачів з гарантом ОПП та заступником декана з навчальної роботи було ухвалено рішення про включення блоку з топографічної підготовки до «Навчальної комплексної географічної практики» (замість окремої практики). Також студенти проходять анонімні опитування, організовані Центром забезпечення якості освіти <https://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iaкости-osvity>. До обговорення проекту ОПП та реалізації освітнього процесу долучаються роботодавці, які беруть участь у спільних засіданнях робочої групи. Згідно з пропозицією Алексеєнко А.П. щодо посилення практичної підготовки з актуальних проблем земельного права, землекористування, функціонування аграрного бізнесу було додано ВК 19.4 «Практикум з земельного права і земельного кадастру при організації бізнесу», що було підтверджено під час он-лайн зустрічі.

Тісна співпраця з фахівцями-практиками у галузі землекористування, а також колегами із ЗВО України, що здійснюють підготовку фахівців у галузі землеустрою, забезпечила якість змісту ОПП та його удосконалення. Зміст ОПП обговорювався роботодавцями та академічною спільнотою, що висвітлено приміром у рецензіях к.геогр.н., доц. І.Леонідова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-ooop/106bach/retsenzia_bak106zem_Leonidova_I_V_2022.pdf), Е.Куліджанова (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-ooop/106bach/retsenzia_bak106zem_Kulidjanova_E_V_2022.pdf), А.Кугут (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-ooop/106bach/retsenzia_bak106zem_Kugut_A_A_2022.pdf), що було підтверджено під час он-лайн зустрічей.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОПП «Землекористування і оцінка земель» лежить в об'єктно-предметному полі спеціальності «Географія», яка є комплексною, єдиною та неподільною, з метою оптимізації взаємодії в системі «Природа-Людина-Суспільство». ОПП розроблена на потужному фундаменті ґрунтознавчої школи ОНУ. Зважаючи на виклики сьогодення, зумовлені децентралізацією та земельною реформою, підготовка фахівців з землекористування і оцінки земель, передбачає також оволодіння знаннями та вміннями з географії, екології, земельних відносин, землеустрою, є своєчасним та відповідає тенденціям ринку праці, з одного боку, та галузевому контексту – з іншого, що є взірцевою практикою. Регіональний контекст проявляється через відповідність ОПП Стратегії розвитку Одеської області на 2021-2027 роки (<https://oda.od.gov.ua/odeshhyna/soczialno-ekonomichnyj-ta-kulturnyj-rozvytok/strategichni-plany-dij-ta-programy-rozvytku/strategiya-regionalnogo-rozvytku/strategiya-rozvytku-odeskoyi-oblasti-na-2021-2027-roky/>), де визначено стратегічні цілі та завдання щодо збалансованого розвитку території. У відповідності до візії та стратегії розвитку регіону та територіальних громад, для досягнення програмних результатів навчання у напрямку землекористування, його оптимізації та просторової організації, до ОПП було включено низку ОК: ОК 29 Економіка природокористування, ОК 31 Земельний кадастр, ОК 32 Оцінка земель, ОК 33 Основи сільськогосподарського виробництва і аграрної економіки, ОК 34 Управління ґрунтово-земельними ресурсами, ОК 35 Землевпорядне проектування тощо. Регіональний контекст враховано при формуванні цілей та результатів навчання (зокрема РН12, РН13, РН14). При формулюванні цілей та результатів навчання в ОПП було враховано досвід Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Одеського державного аграрного університету, Національного університету біоресурсів і природокористування за спорідненими ОПП. Враховано досвід університетів Польщі за спорідненими програмами, зокрема Ягелонського університету, Природничого університету у Вроцлаві, Аграрного університету в Кракові, що знайшло відображення у програмних компетентностях та результатах навчання за ОПП «Землекористування і оцінка земель»: оволодіння всебічними знаннями щодо функціонування географічного середовища, здатності аналізувати та інтерпретувати природні, економічні та соціальні явища, оцінювати явища та процеси, що відбуваються в геопросторі, що є взірцевою практикою з огляду на спрямування ОПП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 106 Географія галузі знань 10 Природничі науки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти затверджено Наказом № 805 Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/07/10/106_Neohrafiya-bakalavru-1.pdf. ОПП «Землекористування і оцінка земель» розроблена у відповідності до Стандарту та з дотриманням вимог Закону України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> Забезпечення здобуття здобувачами освіти загальних (ЗК1-ЗК12) і спеціальних (СК1-СК11) компетентностей та досягнення програмних результатів навчання (ПРО1-ПРО11) в ОПП «Землекористування і оцінка земель» передбачено за рахунок опанування визначених ОПП обов'язкових та вибіркових ОК, у тому числі навчальних та виробничих практик, підготовки і захисту кваліфікаційної роботи бакалавра, складання кваліфікаційного іспиту. ЕГ відзначає, що, окрім відповідності стандарту, інноваційною практикою в ОПП «Землекористування і оцінка земель» є розширення переліку спеціальних компетентностей (ФК12, ФК13, ФК14, ФК 15) та програмних результатів навчання (РН12, РН13, РН14), які поглиблюють практичне спрямування та регіональний контекст підготовки здобувачів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОПП чітко сформульовані, відповідають Стратегічним пріоритетам ОНУ. При розробці та перегляді ОПП втілено принцип партнерства, враховано інтереси здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів. ОПП є комплексною, розроблена на потужному фундаменті ґрунтознавчої школи ОНУ, додатково забезпечує формування

у здобувачів освіти системи знань та навичок з географії, екології, земельних відносин, землеустрою, є своєчасним та відповідає тенденціям ринку праці, з одного боку, та галузевому контексту – з іншого. Враховано тенденції розвитку спеціальності, вивчено досвід українських та польських ЗВО, враховано регіональний контекст та сучасний запит, що втілено у формуванні цілі, РН та ФК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін ЕГ не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

При розробці та перегляді втілено принципи партнерства, орієнтації на тих, хто навчається і створює освітній попит, прозорості і логічності прийняття рішень; враховано інтереси здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів, що підтверджено протоколами засідання кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру, науково-методичної комісії та вченої ради геолого-географічного факультету, рецензіями-відгуками, а також підтверджено під час онлайн-зустрічей. Проектування ОПП відображає специфіку підготовки здобувачів з урахуванням галузевого та регіонального контексту, досвіду аналогічних вітчизняних ОПП класичних ЗВО та п'яти освітніх програм ЗВО Польщі. ОПП є комплексною, розроблена на потужному фундаменті ґрунтознавчої школи ОНУ. Зважаючи на виклики сьогодення, зумовлені децентралізацією та земельною реформою, підготовка фахівців з землекористування і оцінки земель, передбачає також оволодіння знаннями та вміннями з географії, екології, земельних відносин, землеустрою, є своєчасним та відповідає тенденціям ринку праці, з одного боку, та галузевому контексту – з іншого, що є взірцевою практикою. ЕГ відзначає, що, окрім відповідності стандарту, інноваційною практикою в ОПП «Землекористування і оцінка земель» є розширення переліку спеціальних компетентностей (ФК12, ФК13, ФК14, ФК 15) та програмних результатів навчання (РН12, РН13, РН14), які поглиблюють практичне спрямування та регіональний контекст підготовки здобувачів вищої освіти. Зважаючи на наведені позитивні та сильні сторони, повну відповідність за підкритеріями 1.1, 1.2, взірцеві та інноваційні практики у підкритеріях 1.3 та 1.4, ЕГ дійшла висновку, що ОПП «Землекористування і оцінка земель» за спеціальністю 106 «Географія» відповідає рівню А за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) становить 240 кредитів та відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти для спеціальності 106 «Географія» вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 10 – «Природничі науки», затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 16 червня 2020 року № 805.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП 2022 року достатньо структурована. Вона містить 180 кредитів ЄКТС обов'язкових компонент і 60 кредитів ЄКТС вибіркового компоненту, виконана відповідно до чинного законодавства та «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf). Структурно-логічна схема має графічну форму (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-oor/106bach/OP_106bak_zemlekoristuvannia_i_otsinka_zemel_2022.pdf) і в достатній мірі відображає взаємозв'язок та порядок вивчення освітніх компонентів програми. Програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами, які охоплюють практично усі розділи сучасної географії та включені до обов'язкової складової ОПП, що забезпечує безперервність цілісного освоєння предметної області та розуміння її застосування під час навчання

та наукової роботи. В ОПП обов'язкові ОК представлені двома циклами – загальної, фахової та практичної підготовки. У циклі загальної підготовки здобувачам запропоновано набір ОК 1, ОК 2, ОК 14, ОК 27, які забезпечують компетентності, що стосуються формування системного світогляду, розуміння предметної області та професійної діяльності, вміння аналізувати, обробляти інформацію отриману з різних джерел та представляти її. Цикл дисциплін фахової та практичної підготовки забезпечують ОК (3-39), які сприяють досягненню компетентностей, що стосуються здатності здійснювати професійну діяльність, володіти сучасними методиками досліджень та спеціалізованим програмним забезпеченням (Прикладна геодезія, Картографічне моделювання, Топогеодезичні роботи в землеустрої, Землевпорядне проектування) у професійній діяльності. У НП передбачено також 2 курсові роботи, які включені до складу дисциплін «Фізична географія України» у 5 семестрі та «Економічна і соціальна географія України» у 6 семестрі. Оскільки загальний обсяг вище зазначених ОК становить по 5 кредитів ЄКТС із чітко дотриманим співвідношенням аудиторної та самостійної роботи здобувачів освіти, включення до їх складу курсових робіт дещо звужує можливість засвоєння навчальних матеріалів. У циклі практичної підготовки відображено навчальні, виробничу та переддипломну практики: навчальна комплексна-географічна практика триває 6 тижнів у 2 семестрі, навчальна практика з ґрунтознавства та геодезії триває 4 тижні у 4 семестрі. Виробнича практика триває 4 тижні у 6 семестрі та переддипломна практика триває 4 тижні у 7 семестрі. Завершується освітній процес захистом кваліфікаційної роботи у 8 семестрі та атестаційним іспитом з географії. У цілому, набір обов'язкових компонентів освітньої програми дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми, перелік освітніх компонентів а також результатів навчання відповідає предметній області спеціальності 106 (Географія) для першого (бакалаврського) рівня. Програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами, які охоплюють практично усі розділи сучасної географії та включені до обов'язкової складової ОПП (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggfoop/106bach/OP_106bak_zemlekoristuvannia_i_otsinka_zemel_2022.pdf). Під час аналізу ОПП та зустрічей у фокус-групах із здобувачами освіти та роботодавцями було виявлена потреба у фахівцях із землекористування та оцінки земель, які здатні застосовувати ГІС- технології, що є особливо актуальним у світлі викликів сьогодення, впровадження адміністративної реформи та змін у сфері землекористування. Також наголошувалося, що в ОПП присутні освітні компоненти, що сприяють поглибленому вивченню саме землекористування та оцінки земель (ОК 22, ОК 23, ОК 24, ОК 30, ОК 31, 32, ОК 33, ОК 34, ОК 35). Цикл дисциплін вільного вибору здобувача містить запропонованих 19 ОК, одну ВК1 із циклу дисциплін загальної підготовки, та 18 ВК(2-19) із циклу дисциплін фахової та практичної підготовки, що сприяє поглибленню знань за спеціальністю, оскільки кожен здобувач може обрати ВК, яка додатково висвітлює проблеми землекористування та оцінки земель, що є особливо актуальним у світлі викликів сьогодення.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Експертна група встановила, що індивідуальна освітня траєкторія на ОПП реалізована згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf). Індивідуальна освітня траєкторія формується з урахуванням здібностей, інтересів, мотивацій, можливостей здобувачів освіти, ґрунтується на виборі навчальних дисциплін, методів і засобів навчання. При розробці навчальних планів формування вибіркового ОК регламентується «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polz-pravaabitur.pdf>). На вибірковий компоненти в ОПП виділено 60 кредитів ЄКТС, що складає 25 % від загального обсягу підготовки. Здобувачі освіти мають можливість на сайті ЗВО та сторінці факультету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf>) ознайомитися із переліком вибіркового ОК (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>), їх описом та силабусами, а також викладачами, які забезпечують їх викладання. Окрім того викладачі на перших заняттях знайомлять здобувачів із програмами ОК, що було виявлено під час бесід у фокус-групах. У ЗВО встановлена модель вибору ВК, згідно з якою, здобувачі освіти за заявою на ім'я декана, обирають ВК із запропонованого на сторінці факультету «Переліку вибіркового ОК», що у повній мірі дозволяє реалізувати право вільного вибору освітніх компонентів, що було зазначено під час роботи у фокус-групах.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова організація практик здійснюється відповідно до «Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти в ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya->

praktika/polozennya_praktika2022.pdf). Згідно ОПП та Навчального Плану https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-oop/106bach/NP_106_zemlekorist_bak_2022.pdf Практична підготовка за ОПП передбачає проведення чотирьох практик, організація та методичне забезпечення яких здійснюється відповідно до робочих програм (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsyplyny>). В цілому на ОПП практика становить 27 кредитів ЄКТС та проходить протягом 2,4,6,7 семестрів. Найбільшою є Навчальна комплексна географічна практика, що становить 9 кредитів ЄКТС, усі інші види практик мають по 6 кредитів ЄКТС. Навчальні практики проводяться на базах практик ОНУ, де студенти мають можливість оволодіти методикою польових географічних досліджень, ознайомитися із типовими і унікальними природними комплексами Причорномор'я (навчальна база польових географічних практик Кринички, Ботанічний сад, схили морського узбережжя, парк «Перемога» у м. Одеса), локація проведення практик чітко відображено у робочих програмах (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsyplyny>). Виробничу практику зі спеціальності студенти проходять на підприємствах, організаціях та установах міста Одеса та області згідно укладених угод про проведення практики, які висвітлені на сайті у розділі «Практики» (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsyplyny>), де закріплюють теоретичні знання, шляхом відпрацювання набутих вмій і практичних навичок в професійній діяльності. Під час спілкування із здобувачами було встановлено, що періодично здійснюється опитування щодо задоволеності їх практичною підготовкою, а також здобувачі акцентували увагу на тому, що отримані компетентності набуті під час практичних занять ОК професійної підготовки, сприяють набуттю фахових навичок. Загальний обсяг практичних занять - 584 години, лабораторних 336 годин, що становить 43,7% від аудиторних занять. Під час спілкування з роботодавцями було встановлено, що здобувачі мають високий рівень знань, під час проходження виробничої та переддипломної практики, а їх рекомендації враховуються під час чергового перегляду ОПП в частині коригування обсягу та змісту відповідних ОК, що відображено у протоколах засідання кафебри, які було надано у відповіді на запит ЕГ (<https://office.naqa.gov.ua/31d9f20e-c7d4-4ed0-b32a-1ec5f1c73585>, <https://office.naqa.gov.ua/29e849f3-90e2-4cfa-9472-8cb4a6d39f19>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Експертна група на підставі збору інформації під час спілкування зі студентами та НПП встановила, що набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок відбувається через: отримання загальних компетентностей в рамках вивчення відповідних дисциплін циклів загальної і фахової підготовки (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggf-oop/106bach/OP_106bak_zemlekoristuvannia_i_otsinka_zemel_2022.pdf): Актуальні питання історії та культури України, Політологія, Психологія управління часом, Філософія, Соціологія, Іноземна мова за професійним спрямуванням та ін., що відображено у відповідних силабусах та робочих програмах освітніх компонентів (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsyplyny>). Під час проходження різних видів практики студенти здобувають такі соціальні навички: робота в команді, здатності комунікувати у соціальному і професійному середовищі, покращенні соціальних компетенцій (soft skills), використання на практиці умінь планування, самоорганізації, керування емоціями. Під час зустрічей у фокус-групах із здобувачами вищої освіти та роботодавцями виявлено, що вони в цілому задоволені набутими здобувачами вищої освіти соціальними навичками, проте висловили сподівання про збільшення загального обсягу ОКЗ, що дасть можливість здобувачам удосконалювати навички з іноземної мови, в контексті активізації участі здобувачів у міжнародній академічній мобільності.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання, підтверджується аналізом навчального плану. Зокрема аналіз Навчального Плану (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggfoop/106bach/NP_106_zemlekorist_bak_2022.pdf) показав, що при його формуванні загалом дотримано вимоги «Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf). Під час роботи у фокус-групах було підтверджено, що створення ОПП погоджується з Вченою радою факультету, зовнішніми рецензентами та роботодавцями (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>). Здобувачі вищої освіти беруть участь, як члени робочої групи та Вченої ради. Навчальний план ОПП «Землекористування і оцінка земель» розроблено для денної форми навчання. Загальне навантаження за ОПП становить 7200 год. (240 кредитів ЄКТС), з яких на аудиторну роботу припадає 2876 год. (96 кредитів ЄКТС або 40 % від загальної кількості годин). На самостійну роботу студента відведено 4324 год. (144 кредитів ЄКТС), що становить 60 % від загального навантаження. Навантаження по дисциплінах розподілено рівномірно, 3-7 кредитів.

Щотижневе аудиторне навантаження не перевищує 24 години, що унеможливило перевантаження здобувачів. Кількість контрольних заходів у семестрі знаходиться в межах допустимих норм. Під час онлайн спілкування, аналізу нормативної бази та відомостей самооцінювання, було встановлено, що на аудиторне навчання відводиться 40% від загального обсягу годин, а на самостійну роботу 60 %, співвідношення аудиторних годин та годин самостійної роботи дотримано. У цілому, обсяг освітньої програми та набір ОК дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За дуальною формою освіти підготовка здобувачів не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивною практикою є тісна співпраця ЗВО з роботодавцями в контексті формування змісту ОПП та залучення фахівців-практиків до реалізації лекційних та практичних занять. Освітні компоненти, включені до ОПП, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОПП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Обсяг ОПП «Землекористування і оцінка земель» та окремих освітніх компонентів відображає фактичне навантаження здобувачів, чітко відповідає вимогам законодавства та Стандарту вищої освіти для спеціальності 106 «Географія» першого рівня вищої освіти. Освітні компоненти ОПП та освітнє середовище ЗВО сприяють формуванню soft skills здобувачів освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Під час аналізу нормативної бази та відомостей самооцінювання, зустрічей у фокус-групах із здобувачами вищої освіти та роботодавцями виявлено, що вони в цілому задоволені набутими здобувачами соціальними навичками та фаховими компетентностями, проте, висловили сподівання про збільшення загального обсягу ОКЗ. Це дасть можливість студентам удосконалювати знання і навички з іноземної мови в контексті активізації участі здобувачів у міжнародній академічній мобільності та підготовки до вступу в магістратуру. ЕГ рекомендує під час чергового перегляду ОПП, збільшити обсяг аудиторного навантаження ОКЗ з вересня 2024 року. Також у ОПП передбачено 2 курсові роботи, які включені до складу дисциплін «Фізична географія України» у 5 семестрі та «Економічна і соціальна географія України» у 6 семестрі, оскільки загальний обсяг вище зазначених ОК становить по 5 кредитів ЄКТС із чітко дотриманим співвідношенням аудиторної та самостійної роботи здобувачів освіти, включення до їх складу курсових робіт дещо звужує можливості засвоєння навчальних матеріалів. ЕГ рекомендує виділити курсові роботи як ОК у структурі ОПП під час її чергового перегляду у 2024 році.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

У результаті аналізу рівня відповідності Критерію 2 встановлено, що підкритерії 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8 цілком відповідають вимогам. А за підкритерієм 2,2 ватро було б скорегувати обсяг аудиторного навантаження ОК 28.1 та ОК 28.2 та виділити курсові роботи, як окремі ОК. Також, варто було б збільшити обсяг аудиторного навантаження ОКЗ, що дасть можливість здобувачам удосконалювати знання і навички з іноземної мови, в контексті активізації участі здобувачів у міжнародній академічній мобільності та підготовки до вступу в магістратуру. Зазначені недоліки виявлені під час провадження освітньої діяльності за ОПП не є суттєвими і не впливає на якість підготовки здобувачів вищої освіти, оскільки можуть бути виправлені під час чергового перегляду ОПП. Таким чином, ЕГ встановила рівень відповідності за критерієм 2 – В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

У ході акредитаційної експертизи ЕГ з'ясувала, що Правила прийому до ОНУ імені І. І. Мечникова розміщені у відкритому доступі в розділі «Вступна кампанія» офіційного веб-сайту університету за посиланням (<http://surl.li/lpqbw>). Під час зустрічі зі здобувачами ВО ЕГ переконалась, що вони ознайомлені із ОПП «Землекористування і оцінка земель», а також Правила прийому до ОНУ імені І. І. Мечникова є для них чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та знаходяться у вільному доступі. Варто зазначити, що на сторінці Геолого-географічного факультету (<http://surl.li/tyron>) у розділі «Сторінка абітурієнта» знаходиться короткий опис особливостей ОПП, за якими здійснюється підготовка здобувачів ВО, рекламні пропозиції, презентація ОПП «Землекористування і оцінка земель» та презентація ГТФ. На офіційному веб-сайті ЗВО розміщено перелік документів, необхідних для вступу та перелік спеціальностей/освітніх програм та вступних випробувань, за якими здійснюється вступ до ОНУ для першого бакалаврського рівня вищої освіти (<http://surl.li/rxrxj>) та у розділі «Вступна кампанія» – контактна інформація приймальної комісії ЗВО (<http://surl.li/rxrxq>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Під час аналізу відомостей СО та роботи у фокус-групах ЕГ встановила, що вступ на навчання здійснюється відповідно до «Правил прийому до ОНУ імені І. І. Мечникова» (<http://surl.li/lpqbw>), що враховують особливості ОПП. Правила прийому на навчання за ОПП «Землекористування і оцінка земель» регламентують значення вагових коефіцієнтів, які встановлюють балам сертифікатів НМТ (<http://surl.li/typrx>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ переконалась у наявності у ЗВО необхідних нормативних документів для визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а саме «Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення та зміни умов навчання студентів Одеського національного університету імені І.І. Мечникова», «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ» (<http://surl.li/ybin>), «Положення про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності в ОНУ» (<http://surl.li/vfel>), що розміщені у вільному доступі на сайті університету у розділі «Офіційні документи» (<http://surl.li/vfek>). Зазначені вище документи чітко регламентують правила і процедури, критерії та принципи визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Під час аналізу даних документів, ЕГ дійшла висновку, що вони є прозорими, чіткими та зрозумілими, а процедура їх застосування узгоджується із Конвенцією про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні. Практичного застосування вказаних вище положень щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, під час реалізації ОПП «Землекористування і оцінка земель» ЕГ виявлено не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час аналізу відомостей СО та роботи у фокус-групах ЕГ встановила, що в ОНУ імені І. І. Мечникова наявна необхідна нормативна база, що регламентує правила і процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті – «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (<http://surl.li/veyt>), що розміщено у публічному доступі на офіційному веб-сайті університету у розділі «Офіційні документи». Відповідно до названого вище Положення, визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті має не перевищувати 10 % від загального обсягу кредитів ЄКТС, передбачених ОПП. Результати навчання можуть бути перезараховані, якщо вони за тематикою та змістом відповідають дисципліні або її розділу. Попри принципову публічність і прозорість, доступність і зрозумілість відповідних правил і процедур у ЗВО, прикладів визнання РН, здобутих у неформальній освіті під час реалізації ОПП «Землекористування і оцінка земель», ЕГ виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильною стороною за даним критерієм ЕГ вважає принципову прозорість і публічність ЗВО під час вступної кампанії, оприлюднення відповідних нормативних актів у відкритому доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкою стороною за даним критерієм ЕГ вважає відсутність практики визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти та у неформальній освіті під час реалізації ОПП. ЕГ рекомендує популяризувати можливості академічної мобільності та неформальної освіти серед здобувачів ВО.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ констатує відповідність загальноприйнятим практикам реалізації ОПП в цілому за критерієм 3. Була встановлена за підкритеріями 3.1 – повна відповідність, 3.2 – повна відповідність, 3.3 – повна відповідність, 3.4 – повна відповідність, а також наявність сильних сторін ОПП та слабких сторін, що не є суттєвими та носять рекомендаційний характер для розвитку ОПП в майбутньому. Таким чином, ЕГ встановила рівень відповідності за даним критерієм – В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз ОПП, відомостей про СО та робота у фокус-групах виявили, що форми, методи навчання та викладання здійснюються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf). Аналіз наявних в ОПП матриць забезпечення РН та програмних компетентностей свідчать про їх відповідність ОК. Встановлено відповідність форм та методів навчання програмним результатам за кожною ОК. Під час зустрічей з адміністрацією ЗВО та здобувачами встановлено, що ЗВО демонструє студентоцентризований підхід. У зв'язку із викликами сьогодення використовується змішана форма навчання з використанням Zoom, Google Classroom. Для оперативного інформування студентів та викладачів про зміни у навчальному процесі використовуються профілі кафедр та факультету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf>), а також месенджери Viber, Telegram, електронна пошта. У результаті спілкування ЕГ з різними фокус-групами виявлено, що дистанційне навчання здійснюється переважно на платформах Zoom та Google Classroom. Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти встановлено, що форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Здобувачі задоволені методами навчання і викладання, рівень якого регулярно з'ясовується через опитування, анкетування (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/analit_zvit_bakalavr/106_bakalavr_zio_2022-23_2_sem.pdf), співбесіди викладачів зі студентами, що враховано під час навчання за ОПП. За інформацією отриманою від здобувачів, принципи академічної свободи та доброчесності підтримуються всіма НПП. Здобувач вищої освіти має право обирати, окрім вибіркових дисциплін, і власну освітню траєкторію. Під час спілкування з НПП та адміністрацією ЗВО підтверджено, що регулярно здійснюється внутрішній моніторинг та анкетування зацікавлених сторін даної ОПП відповідно до «Положення про опитування учасників освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_pro_opytuvannya_final2023.pdf), та «Положення про моніторинг якості освіти в ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring2020.pdf>), функціонує скринька довіри, результати моніторингу обговорюються на засіданнях кафедр та вченої ради факультету, відповідно вносяться необхідні корективи, що підтверджується також і відповіддю на запит ЕГ (<https://office.naqa.gov.ua/97db62fb-0d6e-4494-a767-d4a63f802461>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Експертна група встановила, що доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК(обов'язкових та вибіркового) своєчасно надається усім учасникам освітнього процесу, шляхом розміщення їх опису в силабусах та робочих програмах ОК (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>), які оприлюднено на сайті університету, з вільним доступ до них, а також подається у формі презентації викладача відповідної дисципліни під час першого заняття. Інформація, що зазначена у відомостях про самооцінювання відповідає дійсності.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В результаті експертизи ЕГ встановила, що поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf) та відображено на сторінці факультету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/naukova-diialnist>). У ЗВО вітається участь НПП та здобувачів першого рівня вищої освіти в організації університетських проєктів, наукових конференцій студентів та аспірантів; проведення різних заходів за участю Студентського самоврядування (<https://onu.edu.ua/uk/infostud/selfgov>), що відображено на сайті факультету та університету. Викладачі та здобувачі О П П можуть на власний вибір реалізувати свої наукові інтереси. У результаті роботи у фокус-групах було підтверджено, щорічну участь НПП у конференціях та публікування у наукових фахових виданнях, виконання НДР що дає можливість впроваджувати результати своїх досліджень у навчальний процес (Акти впровадження результатів НДР <https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/naukova-diialnist>), та регулярно оновлювати зміст ОПП. Також здобувачі вищої освіти активно залучаються до участі у наукових конференціях студентів та аспірантів, які регулярно проводяться на факультеті, наприклад : «Грунтово-земельні ресурси України» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/naukova_diialnist_naukovi_konf_GGF/materiali_konf_Gruntovo_zemelni_resursi_Ukraine_2023.pdf), студенти Сопєга В., Лебедь К., Остапчук А. У результаті роботи у фокус-групах із здобувачами освіти та НПП було підтверджено участь здобувачі освіти у постійно діючих наукових гуртках та проблемних групах : Оцінка ґрунтів і земель, Дослідження, картографування і моніторинг ґрунтів та ін. Студенти висвітлюють результати своєї наукової діяльності переважно беручи участь у щорічних конференціях факультету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/naukova-diialnist>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час проведення акредитаційної експертизи ОПП встановлено, що усі викладачі постійно оновлюють зміст навчальних дисциплін згідно розробленого ЗВО «Положення про освітні програми» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog_2022.pdf) та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>). Усі науково-педагогічні працівники активно публікують результати своїх наукових досліджень у виданнях, які індексуються у міжнародних наукометричних базах та провідних фахових виданнях України. При цьому особлива увага приділяється новітнім методам та застосуванню ГІС-технологій у географії, наприклад, під час чергового перегляду ОПП було внесено корективи до змісту окремих ОК - в ОК15 «Основи геоінформатики та ГІС» та ОК 20 «Картографічне моделювання», розроблено комп'ютерне тестування на основі програм MuTextXPro , оновлення ОК 19 «Регіональна економічна і соціальна географія» здійснюється регулярно шляхом врахування статистичних даних і сучасних, актуальних процесів та подій у суспільстві, що було підтверджено під час роботи фокус-груп. Під час аналізу силабусів та робочих програм ОК було виявлено що, маючи доступ до наукометричних баз, не у всіх ОК подано перелік літератури з врахуванням сучасних публікацій світових видавництва, наприклад ОК 7, ОК10, ОК18, ОК23 та ін. (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>), тому ЕГ пропонує доповнити перелік літератури у силабусах та робочих програмах ОК сучасними публікаціями.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Експертною групою встановлено, що навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією ЗВО регулюються «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ОНУ імені І. І. Мечникова» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf>) та «Стратегічних пріоритетів розвитку ОНУ на 2020-2025рр ». У результаті роботи фокус-груп встановлено, що НПП та здобувачі освіти мають можливість проходити стажування та підвищення кваліфікації за кордоном, брати участь у літніх школах та міжнародних конференціях, про що їх постійно інформує відділ міжнародного співробітництва ЗВО, що відображено на сайті факультету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/mizhнародne-spivrobitnytstvo>) та підтверджено у відповіді на запит ЕГ (<https://office.naqa.gov.ua/7f0d21be-4f61-4693-96bd-490462940c88>). Наприклад: відкриті лекції та семінари (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/halereia>), що було підтверджено у відповіді на запит ЕГ (<https://office.naqa.gov.ua/39d510d9-7ab0-4e0c-a712-2bb70051fbb1>), Міжнародна літня школа

«Contemporary problems of urban development» у Познані (Польща) де взяла участь студентка Сопега В., (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/halere>). Викладачі Адобовська М., Яворська В., Вихованець Г., Буяновський А. пройшли закордонне наукове стажування у 2019-2023рр, що відображено на сайті (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/chairs>) у відповідній вкладці. Підтверджуючих документів щодо участі здобувачів ОПП у програмі міжнародної академічної мобільності «Подвійний диплом» надано не було, а під час роботи у фокус-групах студенти поінформували, що така практика на ОПП «Землекористування і оцінка земель» не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

У ЗВО наявна та всебічно висвітлена на сайті нормативна база внутрішніх документів, які забезпечують та регулюють навчальний процес на ОПП «Землекористування і оцінка земель». НПП здійснюють активне поєднання навчання та наукових досліджень, займаються науковою діяльністю, що тісно пов'язана із ОПП «Землекористування і оцінка земель» та впроваджують результати науково-дослідної роботи в освітній процес. На факультеті виданні навчальні посібники, монографії, проводяться наукові конференції, є періодичне фахове видання категорії Б.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкою стороною в контексті критерію 4, підкритерію 4.4 є часткове використання доступу до наукометричних баз, не у всіх ОК подано перелік літератури з врахуванням сучасних публікацій світових видавництв, тому ЕГ пропонує доповнити перелік літератури у силабусах ОК 7, ОК10, ОК18, ОК23 сучасними публікаціями до кінця поточного навчального року.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ констатує відповідність загальноприйнятим практикам реалізації ОПП в цілому за критерієм 4. Була встановлена за підкритеріями 4.1 – повна відповідність, 4.2 – повна відповідність, 4.3 – повна відповідність, 4.5 – повна відповідність. Форми навчання та викладання за ОПП «Землекористування і оцінка земель» сприяють досягненню РН та освітніх компетентностей, передбачених ОПП. Наявна база внутрішніх документів, які забезпечують та регулюють навчальний процес, наявна розгалужена мережа каналів щодо інформування здобувачів освіти про цілі ОПП, освітні компоненти, критерії оцінювання та ін. (використання веб-ресурсів Zoom та Google Classroom, усне спілкування, месенджери). У підкритерії 4.4 зафіксована часткова невідповідність, проте виявлені недоліки не є суттєвими, носять рекомендаційний характер, можуть бути усунуті до чергового перегляду ОПП та не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Таким чином, ЕГ встановила рівень відповідності за даним критерієм – В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Під час процедури акредитаційної експертизи було виявлено, що встановлені форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти чітко й зрозуміло описані для кожного освітнього компоненту згідно з чинними Положеннями: «Про організацію освітнього процесу» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvitprocess_2022.pdf), «Про організацію і проведення контролю результатів здобувачів вищої освіти» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf), «Про проведення контрольних заходів з використанням технологій дистанційного навчання» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_kontrolnih_zahodiv_dyst_navchannya_2022.pdf). Ці документи доступні для загального ознайомлення на сайті закладу вищої освіти. Серед форм семестрової атестації зазначаються екзамени та заліки, причому спостерігається рівновага у їхньому використанні

(36 екзаменів і 33 заліки в загальній кількості за ОПП), що розподіляє навчальне навантаження на студентів рівномірно протягом семестрів та років навчання. Також передбачено захист звіту з практики як форму оцінювання. Інформація про ці форми контролю та критерії оцінювання доступна у силабусах, які можна знайти на сайті факультету, а також вона надається на першому занятті з кожного предмету. Експертна група підтверджує, що ці критерії загалом дозволяють оцінити навчальні досягнення студентів відповідно до відповідної дисципліни, але, разом з тим вважає, що вони є надто загально сформульовані й прив'язані до п'ятибальної оцінювальної шкали. Було виявлено, що критерії оцінювання мають ідентичний характер для дисциплін різного профілю: фізико-географічних (наприклад, ОК18, ОК28.1), суспільно-географічних (наприклад, ОК26), топографо-геодезичних (наприклад, ОК30) чого не повинно бути, зважаючи на специфіку різних ОК. Критерії оцінювання навчальної практики (ОК37), є повністю аналогічними з критеріями оцінювання виробничої практики (ОК38), так само, як і переддипломної (ОК39), що може свідчити про їх формальне представлення у силабусах. Деякі дисципліни, наприклад, ОК13, не містять критеріїв оцінювання у своїх силабусах. Результати інтерв'ювання здобувачів свідчать про те, що вони загалом ознайомлені з критеріями оцінювання й за повнотою презентації системи та критеріїв оцінювання дисциплін на початку їх, оцінку «відмінно» надали 77,8 % респондентів, на 16,6 % – «добре» і 5,6 % – «задовільно». Підсумкова атестація, крім названих вище положень, також регламентується «Порядком створення та організації роботи Екзаменаційної комісії» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/examkomiss_2022.pdf). ЗВО передбачає процедуру визначення рівня знань студентів шляхом ректорського контролю, але під час воєнного стану вона не застосовується.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Згідно з вимогами стандарту вищої освіти, підсумкова атестація здобувачів за ОПП «Землекористування і оцінка земель» передбачає захист кваліфікаційної роботи та складання атестаційного іспиту з географії. На виконання й захист кваліфікаційної роботи (ОК40) відводиться 4,5 кредити (3 тижні), що у поєднанні з переддипломною практикою обсягом 6 кредитів (4 тижні), забезпечує оптимальне навчальне навантаження на здобувача ВО в межах підсумкової атестації. ЕГ констатує, що переддипломна практика (ОК39) є позитивною рисою ОП, яка забезпечує належний рівень підготовки і якість кваліфікаційної роботи. Тематика кваліфікаційних робіт широка й охоплює різноманітні предметні аспекти землекористування й оцінки земель. ЕГ визначила, що здобувачі ВО обізнані з тематикою кваліфікаційних робіт, вибір яких здійснювався на засадах студентоцентрованого підходу під час переддипломної практики, по завершенню якої тематика закріплюється за студентом. На підготовку й складання атестаційного іспиту (ОК41) відводиться 1,5 кредита. Іспит передбачає перевірку загальнотеоретичної і практичної підготовки випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 106 Географія у відповідності до затвердженого державного стандарту вищої освіти. Іспит проводиться у усній формі за білетами. Додаткових форм атестації, що не передбачені Стандартом вищої освіти за спеціальністю 106 Географія, на даній ОП немає. Згідно програми атестаційного іспиту (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/disciplins/atestacia-zdobuvachiv/106bak_Programa_atestatsiynogo_ispitu_z_geografii_2023.pdf) його тривалість визначена 120 хв.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ході проведення акредитаційної експертизи з'ясовано, що для всіх учасників освітнього процесу правила проведення контрольних заходів є доступними, чіткими і зрозумілими. Вони визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу» (п. 2.10) (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf). Процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів визначено «Положенням про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій в ОНУ» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-regulirovanie-kofliktov.pdf>). Графік семестрового контролю оприлюднюється на сайті геолого-географічного факультету (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsyplyny>), однак, на момент роботи ЕГ, там представлені уже не актуальні графіки для осіннього семестру 2023-2024 н.р. ЕГ рекомендує запровадити електронний розклад і електронні кабінети для здобувачів освіти та НПП, щоб забезпечити оперативне інформування всіх учасників освітнього процесу. Під час опитування студенти та викладачі вказали, що контроль рівня засвоєння знань здійснюється через оцінювання практичних і лабораторних робіт, написання контрольних робіт, проведення тестувань та оцінювання відповідей на питання під час екзаменів. Об'єктивність та безпристрасність контролю знань забезпечується залученням двох екзаменаторів Черненко О.С., Маслєєва Н.В. (ОК05 «Фізика Землі») Буяновський А.О., Адобовська Н.В. (ОК09 «Основи топографії та картографії»), Красєха Є.Н., Ожован О.О. (ОК17 «Біогеографія з основами екології») та ін., впровадженням технологій анонімного тестування, публічним захистом, як формою поточного контролю. Результати опитування здобувачів освіти за I семестр 2023-24 начального року засвідчують, що об'єктивність та прозорість оцінювання знань викладачами на «відмінно» оцінили 83,3% респондентів і 36,7% – на «добре». ЕГ констатує, що результати даного опитування є кращими, порівняно з попереднім, коли прозорість оцінювання знань викладачами на «відмінно» оцінили 50,0% респондентів, 37,5% – на «добре» і 12,5% – на «задовільно». Об'єктивність оцінювання забезпечується також процедурою оскарження результатів контрольних заходів, яка визначена в розділі 4 «Положення про організацію і проведення контролю результатів»

(https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf) і є доступною для студентів. На відповідній фокус-групі здобувачі освіти підтвердили, що під час проведення контрольних заходів не виникало конфліктних ситуацій, або ситуацій, які потребували б врегулювання конфлікту інтересів. Порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження для учасників освітнього процесу був зрозумілим.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в Університеті і на ОПП регламентуються Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>) і «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в освітній і науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf), що знаходяться у вільному доступі на веб-сайті ОНУ імені І. І. Мечникова. Для врегулювання питань, що можуть виникати у цій площині, створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності ОНУ, робота якої здійснюється згідно з відповідним Положенням (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/Polojenia_etichnu_comisiyu.pdf). ЗВО популяризує академічну доброчесність, зокрема на вкладці «Академічна доброчесність» Центру забезпечення якості освіти (<https://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iaakosti-osvity>) розміщені лінки на тематичні вебінари, інші інформаційні джерела. На сайті наукової бібліотеки ЗВО функціонує сторінка Академічна доброчесність (<https://lib.onu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>), де оприлюднена нормативно-правова база, інформаційно-рекомендаційні матеріали, заходи з академічної доброчесності, тематична слайд-лекція. ЕГ радить зазначити політику щодо академічної доброчесності й у силабусах / робочих програмах усіх ОК. Назване вище «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату» визначає технологічні рішення, спрямовані на протидію академічної доброчесності, однак не встановлює кількісних показників, за якими приймається рішення щодо наявності/відсутності плагіату, зокрема у кваліфікаційних роботах. Не вказані вони й у методичних вказівках, щодо їх підготовки. ЕГ радить ЗВО визначити кількісні значення оригінальності тексту, як показник необхідності доопрацювання чи допуску кваліфікаційної роботи до захисту. Перевірка на оригінальність тексту здійснюється за допомогою сервісу перевірки Unichек у секторі «Моніторингу плагіату» Наукової бібліотеки ОНУ. Оскільки ОП акредитується вперше, то результатів перевірки кваліфікаційних робіт на наявність запозичень не було. ЕГ відзначає зусилля ЗВО у формуванні культури академічної доброчесності, з метою чого створено telegram-канал «Доброчесне середовище ОНУ» (https://t.me/ONU_integrity). Фактів порушення академічної доброчесності в межах реалізації даної ОП не було. Під час інтерв'ювання усі учасники освітнього процесу підтвердили свою обізнаність щодо академічної доброчесності та недопущення академічного плагіату, а також особисту відповідальність за порушення цих правил.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На ОПП «Землекористування і оцінка земель» встановлені чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які доступні всім учасникам освітнього процесу і гарантують об'єктивність НПП, зокрема залучення до приймання іспиту двох екзаменаторів. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та дотримання принципів академічної доброчесності регламентуються наявною нормативною базою із залученням соціальних мереж (створення тематичного telegram-каналу). Варто зауважити, що ОПП притаманна висока якість та різноманітність контрольних заходів з оцінювання здобувачів освіти. Розробка конкретної шкали оцінювання для певної дисципліни здійснюється її викладачем на власний розсуд, що відповідає принципам академічної свободи. До позитивних практик також належить участь у проєкті «Доброчесне середовище ОНУ», систематичне проведення заходів, спрямованих на формування культури академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

При проведенні антиплагіатної перевірки не визначено кількісні граничні значення оригінальності тексту як показник допуску кваліфікаційної роботи до захисту. Критерії оцінювання здобувачів освіти, що висвітлені в силабусах, надто узагальнені й практично не відрізняються між окремими ОК. ЕГ рекомендує при черговому перегляді силабусів / робочих програм розробити для кожної дисципліни конкретні критерії оцінювання, виходячи із запропонованої для неї авторської системи набору балів, а не тільки загальновідомої 5-ступеневу шкалу оцінювання підсумкових результатів. Також ЕГ радить зазначити політику щодо академічної доброчесності й у силабусах / робочих програмах усіх ОК. ЕГ радить запровадити у ЗВО сервіс електронного розкладу та електронні кабінети здобувачів освіти та НПП для оперативного інформування усіх учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ вважає, що дана ОПП має повну відповідність вимогам підкритерію 5.2 та відповідає підкритеріям 5.1, 5.3, 5.4 із незначними зауваженнями. Зокрема за підкритерієм 5.1 ЕГ радить розробити для кожної дисциплін конкретні критерії оцінювання, виходячи із запропонованої для неї авторської системи набору балів. За підкритеріями 5.3-5.4 ЕГ радить запровадити сервіс електронного розкладу і електронні кабінети здобувачів освіти та НПП і визначити порогові значення оригінальності тексту при проведенні антиплагіатної перевірки відповідно. Загалом форми контрольних заходів є чітко визначеними, дозволяють встановити досягнення ПРН за кожною ОК та ОПП в цілому. ЗВО докладає зусиль щодо формування культури академічної доброчесності, яка підтримується всіма учасниками освітнього процесу. Наведені вище недоліки, такі, як недиференційованість критеріїв оцінювання для різних ОК можуть бути самостійно усунені ЗВО і принципово не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти за даною ОПП. Освітня програма «Землекористування і оцінка земель» та освітня діяльність за критерієм 5 – Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз відомостей про СО, додаткових матеріалів, наданих на запит ЕГ, а також проведені зустрічі засвідчили, що досягнення цілей та програмних результатів навчання, визначених ОПП «Землекористування і оцінка земель», забезпечують НПП із відповідною академічною кваліфікацією. Аналіз Таблиці 2 Відомостей про СО свідчить, що освітній процес та викладання обов'язкових ОК за даною ОПП забезпечують 25 викладачі, всі мають науковий ступінь (100%) та 18 осіб – вчене звання (72%). У тому числі: дев'ять докторів наук (Яворська В.В., Вихованець Г.В., Шуйський Ю.Д. Красеха Є.Х Черненко О.С Кокшарова Т.В. Світличний О.О., Топчів О.Г., Кіреєва З.О.), що складає 36% та 16 кандидатів наук (Нефедова Н.Є., Лопуга О.І. Тригуб В.І., Молодецький А.Е., Приходько З.В. Муркалов О.Б. Буяновський Я.О. Полторак В. М Шашеро А.М. Стрій Л І Стоян О.О. Адобовська Н.В. Гижко Л.В. Гарчева І.О. Григорев О.В, Леончик Є.Ю.), що складає 64 %; дев'ять професорів (Яворська В.В., Вихованець Г.В., Шуйський Ю.Д. Красеха Є.Х Черненко О.С Кокшарова Т.В. Світличний О.О., Топчів О. Г., Кіреєва З.О.), що складає 36%, дев'ять доцентів (Нефедова Н.Є., Лопуга О.І., Тригуб В.І., Молодецький А.Е., Полторак В. М Шашеро А.М. Стоян О.О. Григорев О.В, Леончик Є.Ю.), що складає 36%. У статевій структурі викладачів 48 % чоловіків та 52 % жінок. Аналіз Таблиці 2 Відомостей про СО свідчить про відповідність академічної кваліфікації НПП тим ОК, які викладають, що підтверджено дипломом про вищу освіту, науковим ступенем, тематикою наукових досліджень та публікацій, підвищеннями кваліфікації, науково-практичною діяльністю НПП, дотриманням пунктів ЛУ тощо. Наявні підручники, посібники, монографії, наукові статті у фахових виданнях України категорій А та Б і виданнях, що включені до наукометричних баз. Тематика наукових досліджень більшості НПП відповідає спрямуванню освітнього компонента, який він забезпечує. Зокрема: ОК 1. Актуальні питання історії та культури України забезпечують к.філ.н., доц. Лопуга О.І. та к.іст.н., доц. Полторак В. М., що у повній мірі відповідає спрямуванню ОК. ОК25. Правове регулювання природокористування забезпечує к.геогр.н., доц. Тригуб В.І., яка також має ступінь магістра за спеціальністю «правознавство». ОК11. Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів, ОК24.Основи Землеустрою, ОК31.Земельний кадастр, ОК32.Оцінка земель, ОК34.Управління ґрунтово-земельними ресурсами, ОК35.Землевпорядне проектування забезпечує к.геогр.н. Буяновський Я.О., який також має освіту за спеціальністю Геодезія та землеустрій, кваліфікація – інженер-землевпорядник; ОК19.Регіональна економічна і соціальна географія, ОК18.Фізична географія материків і океанів, ОК28,1 Фізична географія України – д. геогр. н., проф. Вихованець Г.В., яка має низку наукових праць та монографії цього спрямування. Онлайн-зустріч ЕГ з НПП та здобувачами підтвердила добре налагоджену співпрацю між здобувачами та викладачами, а також плани викладачів у найближчій перспективі з видання підручників та навчальних посібників.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура проведення конкурсного добору викладачів здійснюється у відповідності до «Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ОНУ та укладання з ними трудових договорів» (polozennya_konkursnogo_vidboru_nauk-ped-pracivnykiv_2022.pdf (onu.edu.ua)). Конкурс на заміщення вакантної посади оголошується наказом Ректора, інформація про вакансії розміщується на офіційному сайті у відповідній вкладці (<https://onu.edu.ua/uk/acad-office/vakansii>). Для забезпечення освітньої діяльності за

ОПП для участі у конкурсі мають право подаватися особи, які мають повну вищу освіту і за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам, установленим для науково-педагогічних працівників Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, Статуту ОНУ, умовам оголошеного конкурсу. Претенденту може бути запропоновано провести відкрите заняття (лекційне або практичне). При обговоренні кандидатур враховується публікаційна активність, у тому числі наявність публікацій у виданнях, що індексуються наукометричними базами, авторські навчально-методичні праці, стажування та підвищення кваліфікації тощо. Процедури добору викладачів у цілому дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП. Всі викладачі, які викладають за ОПП, пройшли конкурсний відбір та відповідають ЛУ. Під час фокус-групи ЕГ з адміністрацією ЗВО, сервісним персоналом, гарантом ОПП та НПП було підтверджено виконання процедури конкурсного добору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

До реалізації освітнього процесу за даною ОПП активно долучаються роботодавці та стейкхолдери. Існує практика проведення гостьових лекцій практичного спрямування, зокрема до проведення лекцій були запрошені проф. Михайлюк В.І., доц. Леонідова І.В., доц. Пилипенко Г.П., пров.інж. Задорожній І.В., доц. Куліджанов Е.В. (у рамках ОК 11 «Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів», ОК.10 «Ландшафтознавство з основами ландшафтного планування» та низки ОК з земельного кадастру, оцінки земель); гостьова лекція с.н.с. Бутенко Я. О. «Роль дистанційного моніторингу в сільському господарстві та просторовому плануванні» (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/sci-news/hostova-lektsiia-rol-dystantsiinoho-monitorynhu-v-silskomu-hospodarstvi-ta-prostorovomu-planuvanni-21102023>) Під час онлайн-зустрічі із роботодавцями було підтверджено їхню залученість до реалізації ОПП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До аудиторних занять залучаються практикуючі фахівці-землевпорядники та геодезисти, та науковці з інших ЗВО-партнерів. Для здобувачів даної ОПП проводили лекції с.н.с. Цуркан О.І. (ДУ «Український НДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України»), доц. Куліджанов Е.В., доц. Хохрякова А.І. (ОфДУ «Інститут охорони родючості ґрунтів України») та інженери Задорожній І.В., Медведєв О.Ю. (ВП «Причорноморський ЦВРГ» БУВР річок Причорномор'я та Нижнього Дунаю), проф. Михайлюк В.І., доц. Леонідова І.В. (ОДАУ), фахівці приватних фірм топографо-геодезичного та землеоціночно-землевпорядного спрямування Сичук О.С., Алексеєнко А.П., Сидорук К.В. Під час зустрічі з роботодавцями ЕГ отримала інформацію стосовно залучення до освітнього процесу, перегляду ОПП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Сприяння професійному розвитку викладачів передбачено Статутом ОНУ (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>), «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/poloz-pidvishennya-kvalifikatsii_12112020.pdf), згідно якого НПП можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом) не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати». Кожен НПП та НП має свободу вибору місця, форми, тематики, термінів підвищення кваліфікації. У ЗВО функціонує система внутрішнього підвищення кваліфікації. Зокрема для підвищення мовної компетентності НПП працює Центр мовної підготовки та мовної сертифікації (<https://onu.edu.ua/uk/structure/filials/kursy-tsentr-movnoi-pidhotovky-ta-movnoi-sertyfikatsii>). У ЗВО розроблено та впроваджено низку сертифікованих програм (<https://onu.edu.ua/uk/sertyfikatni-prohramy>). ЗВО отримав три тисячі безкоштовних підписок на освітню онлайн-платформу Coursera (<https://onu.edu.ua/uk/osvita/onu-imeni-i-i-mechnykova-otrymav-litsenziu-na-3000-bezkoshtovnykh-pidpysok-na-osvitniu-onlainplatformu-coursera>). Для підвищення кваліфікації НПП ЗВО укладено низку угод із провідними НУ та ЗВО України. Згідно з таблицею 2 Відомостей про СО, усі НПП, задіяні в реалізації освітнього процесу за даною ОПП, проходять стажування частіше, ніж визначено у Положенні. Зокрема пройшли стажування у наступних ЗВО України: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (Красєха Є.Х., 2019, Адобовська Н.В., 2020, Тригуб В.І., 2020, Буяновський Я.О., 2020, Нефедова Н.Є., 2023, Яворська В.В., 2023 р., Молодецький А.Є., 2023, Приходько З.В., 2023, Куделіна С.Б., 2023); НАН України ДУ «Відділення гідроакустики ІГФ НАН України» (Вихованець Г.В., 2019, Шуйський Ю.Д., 2019); Одеський державний екологічний університет (Світличний О.О., 2019) та за кордоном: Університет імені Адама Міцкевича, Польща (Буяновський Я.О., 2023, Шашеро А.М, 2023, Адобовська Н.В. 2023, Яворська В.В., 2023); Університет природничих наук у Любліні, Польща (Буяновський Я.О., 2020); Білостоцький університет, Польща, (Муркалов О.В., 2022); Сілезька академія прикладних наук, Польща (Кокшаєва Т.В., 2022); Східнознавчий інститут Чеської академії наук, Чехія (Полтораєк В. М., 2023), Університет фінансів, бізнесу та підприємства, Болгарія (Черненко О.С., 2021); Університет Венето, Італія (Леончик Є.Ю., 2019); університет Арістотеля, Греція (Леончик Є.Ю., 2019). Також НПП, які забезпечують реалізацію ОПП проходили міжнародні

науково-педагогічні стажування організовані кількома закладами вищої освіти європейських університетів. Широко розповсюджена практика отримання другої вищої освіти НПП, що зараховується як підвищення кваліфікації (Буяновський Я.О., Григорєв О.В., Яворська В.В.).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Згідно зі Статутом (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>), Колективним договором (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/Kollektivnij_dogovir_2021-24.pdf) у ЗВО діє система морального та матеріального заохочення НПП, зокрема матеріальне заохочення може здійснюватись шляхом встановлення надбавок до посадових окладів, преміювання та надання матеріальної допомоги, також за особливі успіхи у вирішенні сучасних наукових проблем на світовому рівні і знання іноземної мови, викладачам може встановлюватися надбавка до заробітної плати. Згідно з Положенням про матеріальне заохочення співробітників ОНУ додатку 3 Колективного договору (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/Kollektivnij_dogovir_2021-24.pdf) встановлюється надбавка за високі досягнення в праці у розмірі до 50% та передбачено разове преміювання. За рішенням Вченої ради ОНУ НПП представляються до державних і урядових нагород, присвоєння почесних звань та інших відзнак. Серед НПП, що забезпечують освітній процес за даною ОПП, Яворська В.В. - «Відмінник освіти України» (2022), Яворська В.В. нагороджена Почесною грамотою Одеської обласної ради, Красєха Є.Н., Тортик М.Й., Тригуб В.І., Адобовська М.В., Шашєро А.М., Приходька З.В., Стоян О.О., Вихованець Г.В. – Почесними грамотами; Яворська В.В. – переможець конкурсу ОНУ «Кращий викладач очима студентів в умовах дистанційного навчання» 2020 р., доц. Адобовська М.В. – переможець конкурсу «Кращий викладач ОНУ в умовах воєнного стану» 2023 р. (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/halereia>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Освітній процес за ОПП «Землекористування і оцінка земель» забезпечують викладачі з науковими ступенями, вченими званнями, які мають публікації наукового та методичного характеру, регулярно проходять підвищення кваліфікації, у тому числі – закордонні стажування, що забезпечує досягнення визначених цілей навчання за ОПП. Широко розповсюджена практика отримання другої/наступної вищої освіти як одна з форм підвищення кваліфікації НПП. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, до викладання ОК залучаються фахівці з огляду на їхню кваліфікацію та досягнення у науковій на методичній діяльності. Існує взаємодія з роботодавцями та фахівцями-практиками, які долучаються до освітнього процесу через відкриті лекції практичного спрямування. В ОНУ функціонує система матеріального та морального заохочення розвитку НПП, підвищення їхньої кваліфікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Низка ОК серед методичних розробок НПП містить лише робочі програми навчальних дисциплін. Рекомендується посилити роботу щодо забезпечення методичними виданнями. Низка ОК має методичні видання, проте 2005-2015 років видання, рекомендується оновити протягом 2024 року: Викладачу ОК 3. Іноземна мова за професійним спрямуванням (Гарчева І.О) варто акцентувати увагу саме методичному забезпеченні професійного спрямування (фахівців землевпорядкування); Викладачу ОК27. Психологія управління часом (Кіреєва З.О.) рекомендовано посилити методичне забезпечення дисципліни; викладачам ОК 1. Актуальні питання історії та культури України забезпечують к.філ.н., доц. Лопуга О.І. та к.іст.н., доц. Полторак В. М. рекомендується підготувати спільний навчально-методичний посібник для цілісного викладу матеріалу. Всі НПП, задіяні у реалізації ОП, мають велику кількість тез доповідей на міжнародних конференціях, проте рекомендується більше уваги приділяти фаховим публікаціям у виданнях категорій А та Б.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Аналіз кадрового складу засвідчує відповідність академічної кваліфікації НПП тим ОК, які вони викладають на ОПП «Землекористування і оцінка земель». Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими, до викладання ОК залучаються фахівці з огляду на їхню кваліфікацію та досягнення у науковій на методичній діяльності. Існує взаємодія з роботодавцями та фахівцями-практиками, в галузі географії, ґрунтознавства, землеустрою, які

долучаються до освітнього процесу через відкриті лекції практичного спрямування. В ОНУ функціонує система матеріального та морального заохочення розвитку НПП, підвищення їхньої кваліфікації. Широко розповсюджена практика отримання другої/наступної вищої освіти як одна з форм підвищення кваліфікації. НПП рекомендується приділити увагу розробці та оновленню методичних/навчально-методичних посібників для забезпечення ОК, які вони викладають. Забезпечити всі навчальні дисципліни методичними розробками протягом 2025 року. Всі НПП, задіяні у реалізації ОП, мають велику кількість тез доповідей на міжнародних конференціях, проте рекомендується більше уваги приділяти фаховим публікаціям, особливо у виданнях категорії А та Б. Враховуючи відповідність акредитаційним вимогам ОПП «Землекористування і оцінка земель» за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, наявність сильних сторін, а також слабких сторін, що не є суттєвими та носять рекомендаційний характер, ЕГ дійшла висновку про відповідність даного критерію рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ мала змогу переконатись у наявності достатніх фінансових та матеріально-технічних ресурсів ЗВО для реалізації ОПП. Вивчаючи відомості СО та оглядаючи МТБ експерти ознайомились із корпусом ГГФ, що містить 18 навчальних аудиторій, 8 з яких забезпечені мультимедійними проекторами, 6 спеціалізованих кабінетів (кабінет топографії, геодезії та картографії; раціонального природокористування; ГІС-технологій; біогеографії та географії ґрунтів), 4 комп'ютерних класи (використовуються під час вивчення ОК24, ОК15, ОК20, ОК30, ОК31, ОК32 та досягнення РНО5, РНО6, РНО8, РНО9, РН13, РН14), навчальні лабораторії (хімічного аналізу ґрунтів і вод; ГІС забезпечення дисциплін топографо-картографічного та землевпорядного циклів; фізичної географії, природокористування і ГІС-технологій), навчально-науковий польовий стаціонар ГГФ "Кринички" у с. Кринички Одеської області. З метою забезпечення освітнього процесу (а саме ОК33 та досягнення РН10) та проведення науково-дослідних робіт здобувачами ВО за ОПП використовується ПНДЛ географії ґрунтів та охорони ґрунтового покриву чорноземної зони (ПНДЛ-4 ОНУ). Також у освітньому процесі використовуються фонди музеїв ОНУ, а саме колекції гірських порід петрографо-мінералогічного музею під час викладання ОК07, ОК08, ОК11 та досягнення РНО4, РНО7, РНО9, РН12. Наукова бібліотека ОНУ має підписку до пошукових платформ Web of Science, East View, EBSCOhost, ЛІГА ЗАКОН. Центр навчальної літератури наукової бібліотеки містить 3 комп'ютерних класи з мережею Інтернет у кількості 130 комп'ютерів; обсяг фондів навчальної та наукової літератури – понад 3,5 млн. примірників (<http://onu.edu.ua/uk/science/scientific-library>). Під час огляду МТБ ЕГ мала можливість ознайомитись з реальними умовами проведення навчальних занять в аудиторіях ЗВО та переконатись у наявності сертифікованого найпростішого укриття для забезпечення безпеки здобувачів ВО у сучасних умовах, а також наявності "Пункту незламності ОНУ" у гуртожитку №5 (вул. Довженка, 5а) для студентів та співробітників ЗВО. Таким чином, МТБ відповідає діючим санітарно-технічним нормам і забезпечує проведення всіх видів підготовки за ОПП «Землекористування і оцінка земель».

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час аналізу відомостей СО та зустрічей із фокус-групами, ЕГ переконатась, що ЗВО та ГГФ, де реалізується ОПП, забезпечують вільний і безоплатний доступ для НПП та здобувачів ВО до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Освітнє середовище спрямоване на задоволення потреб та інтересів усіх учасників освітнього процесу. Зокрема, усі корпуси ОНУ, комп'ютерні класи, кафедри, деканати під'єднані до єдиної мережі Інтернет. Іногородні здобувачі ВО, що навчаються за ОПП, забезпечені місцями в гуртожитку № 5 та № 7. Житлові приміщення розраховані на проживання 3-4 студентів, обладнанні необхідними меблями, є санітарні та побутові приміщення, обладнані кухні, холи для відпочинку. Для здобувачів ВО, що проживають у гуртожитку, є можливість користуватися мережею Internet. Всі будівлі і внутрішні приміщення відповідають санітарно-технічним нормам і правилам. Для студентів, що проживають у гуртожитку, є можливість користуватися мережею Internet. На платформі Google Classroom та у науковій бібліотеці є всі необхідні навчальні та методичні матеріали у вільному доступі. Також здобувачі ВО та НПП підтвердили, що вони мають можливість вільно і безоплатно користуватися наявним ліцензійним програмним забезпеченням, лабораторіями та музеями для освітніх потреб. Також бібліотека забезпечує безоплатну перевірку унікальності кваліфікаційних робіт здобувачів ВО за допомогою програми Unicheck. Варто зазначити, що адміністрація ЗВО та ГГФ, гарант ОПП та викладачі завжди знаходяться на зв'язку зі здобувачами ВО стосовно будь-яких їх потреб та інтересів, сприяють проведенню їх опитування щодо задоволеності освітнім процесом та його умовами, а також представники ОСС та профспілкового комітету активно залучаються до внесення пропозицій щодо покращення освітнього середовища, зокрема, представниками студентського самоврядування був створений коворкінг «ONU HUB» (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/selfgov>), який покликаний зробити освітній процес ще більш комфортним.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час акредитаційної експертизи, вивчення відомостей СО та спілкування з фокус-групами здобувачів ВО, ОСС та працівниками сервісних підрозділів, ЕГ встановила, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я учасників освітнього процесу. У ЗВО проводяться профілактичні заходи та інструктажі для працівників і здобувачів ВО щодо дотримання норм техніки безпеки, надання першої домедичної допомоги. В ОНУ діє сертифікатна програма "Перша домедична допомога у професійній діяльності педагога" (<https://salo.li/oV96d4E>). Також, у медичному пункті ОНУ (філіал Одеської міської студентської поліклініки) надається перша медична допомога, проводиться прийом лікаря та профілактичні щеплення. На ГГФ створено безпечне середовище, належні умови для навчання і наукових досліджень. Проведено ремонт приміщень, заміну електричної мережі, гідрантів тощо. Здобувачі ВО мають можливість оздоровитися на базі відпочинку «Чорноморка» (<https://salo.li/9aA47bD>). Діє кафедра фізичного виховання і спорту (<http://surl.li/qnhrt>). Діє Центр культури та дозвілля ОНУ (<https://salo.li/1D4E96d>). Центр сприяє формуванню у молоді навичок культурного спілкування, етики взаємовідносин, популяризує досягнення у сфері науки, культури, літератури, мистецтва та інших soft skills. Психологічна служба ОНУ (<https://salo.li/920750d>) піклується про психічне здоров'я здобувачів ВО, про їх розвиток та соціальний добробут, здійснює превентивне виховання та допомагає у запобіганні і подоланні конфліктів, проводить соціальний патронаж для осіб з особливими освітніми потребами. Всі навчальні корпуси та гуртожитки мають доступ до розміщених на їх території найпростіших укриттів, які мають акти прийому готовності. НПП ознайомлюють здобувачів ВО на початку навчального року та протягом освітнього процесу з алгоритмом дій за сигналом "Повітряна тривога" та супроводжують їх до укриттів. Таким чином, ЗВО задовольняє потреби та інтереси здобувачів ВО у безпеці та якості освітнього середовища в повному обсязі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ з'ясувала, що освітня підтримка здобувачів ВО здійснюється через формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО, реалізацію студентоцентрованого підходу у викладанні ОК, забезпечення принципу академічної свободи та можливість реалізувати право на участь у програмах академічної мобільності, здійснювати навчання за індивідуальним планом. Інтереси студентів академічної групи представляють старости. Вони здійснюють взаємозв'язок деканату зі студентами. Комунікація НПП і здобувачів ВО здійснюється безпосередньо під час проведення навчальних занять, консультацій, тощо, шляхом врахування індивідуальних особливостей студентів, забезпечується комунікація, зокрема, і онлайн. Постійно відбувається зворотній зв'язок між учасниками освітнього процесу (студентський моніторинг якості освіти, кураторські години, систематичні опитування). Під час опитування 83,3 % опитаних здобувачів ВО зазначили, що отримують детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу. 72,2 % респондентів цілком згодні, що отримують цей відгук швидко, 27,8 % згодні частково. 83,3 % студентів відмітили, що цей відгук допоміг їм прояснити ті речі, які вони не розуміли. Необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу вважають доступними 100% респондентів. Організаційну підтримку надають студентам декан, заступники декана, методисти деканату. За потреби здобувачі ВО завжди можуть обговорити свої проблеми з адміністрацією ГГФ або ОНУ. Для особистих звернень в холі факультету встановлено «Скриньку довіри». Інформаційна підтримка здійснюється через офіційний сайт ОНУ (<http://onu.edu.ua>), веб-сторінку ГГФ (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf>) та сторінку кафедри у Фейсбуці, де регулярно висвітлюються всі новини, а також через створені групи у соціальних мережах, зокрема, Viber і Telegram (https://t.me/onu_ggf), що дає можливість забезпечити зворотній зв'язок між здобувачами ВО й адміністрацією ЗВО та факультету. 88,8% опитаних здобувачів вважають, що у випадку будь-яких змін у освітньому процесі ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету. Консультативна підтримка: в залежності від ситуації надається працівниками Психологічної служби (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>) та Юридичного центру (<http://onu.edu.ua/uk/lawcenter>). Підтримкою та захистом інтересів студентів займаються Студентська рада ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/selfgov>) та Профком студентів та аспірантів (<http://studprofkom.onu.edu.ua/>), за підтримки якого реалізується унікальна дисконтна програма «Мечников-карт», що надає знижки для здобувачів ВО у компаніях-партнерах ЗВО. Соціальна підтримка реалізується через соціальний захист, поліпшення побутових умов у гуртожитках, організацію оздоровлення та відпочинку, призначення академічних та соціальних стипендій, наданні матеріальної допомоги, пільгових путівок, знижок на проживання у гуртожитку.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час аналізу відомостей СО та зустрічей з фокус-групами, ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище ЗВО створює можливості для навчання осіб з особливими освітніми потребами і забезпечує відповідні умови для реалізації їх права на освіту, соціалізацію та інтеграцію в суспільство. Відповідна вимога регламентована п. 2.2 Статуту ОНУ «одним з принципів освітньої діяльності є забезпечення доступу до освітніх програм особам з особливими фізичними потребами» (<http://surl.li/ttoi>). У правилах прийому ОНУ зазначається, що університет створює можливості для навчання осіб з особливими освітніми потребами, якщо їм дозволено навчання за обраною спеціальністю, відповідно до Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні». Згідно правил прийому (<http://onu.edu.ua/uk/abitur>), у разі подання документів на участь у конкурсному відборі особами з особливими освітніми потребами ОНУ забезпечує відповідні умови для проходження ними вступних іспитів та

співбесід. Забезпечуються належні умови: впровадження інтеграційної моделі навчання та діючої моделі супроводу процесу навчання осіб з особливими потребами, забезпечено вільний доступ у навчальний корпус ГГФ (безпороговий доступ та відсутність сходів), заняття у відповідних групах організуються тільки на першому поверсі, забезпечується доступність місць цільового відвідування; є доступу до Інтернет-ресурсів та фондів бібліотеки завдяки розташуванню комп'ютерних місць, каталогів і літератури в читальних залах на перших поверхах філій бібліотеки ОНУ. Здобувачі ВО з особливими освітніми потребами можуть отримувати соціальну стипендію та матеріальну допомогу, у разі, якщо не можуть щоденно відвідувати навчальні заняття, мають змогу навчатись за індивідуальним графіком (за рішенням Вченої ради факультету та за наявності відповідних документів). Психологічну підтримку здобувачів із особливими потребами здійснює Психологічна служба (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>). Здобувачів ВО з особливими освітніми потребами, що навчаються за ОПП наразі немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ході акредитаційної експертизи ЕГ дійшла висновку, що у ЗВО наявні відповідні правила і процедури вирішення конфліктних ситуацій і сформовані у наступних документах: «Положення про політику та урегулювання конфліктних ситуацій у Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова» (<http://surl.li/gnvgm>); Антикоруційна програма (<http://surl.li/gqrpq>). ОНУ і ГГФ у своїй діяльності дотримуються принципу гендерної рівності в усіх аспектах. На загальноуніверситетському рівні діє Комісія з регулювання конфліктних ситуацій, що займається роз'яснювально-просвітницькою роботою та приймає скарги щодо конфліктних ситуацій. Жодних випадків дискримінації (за будь-якою ознакою) або проявів сексуального домагання зафіксовано не було. У випадку виникнення конфліктних ситуацій, кожен учасник освітнього процесу має змогу звернутися до адміністрації або відповідних служб. З метою упередження їх проявів проводиться постійна робота щодо інформування працівників, здобувачів ВО про роботу всіх структурних підрозділів, які сприяють вирішенню конфліктних ситуацій (відділ кадрів, студентська рада, деканати факультетів). Студентська профспілка забезпечує захист законних прав та інтересів студентів, надає інформаційну допомогу, допомагає у розв'язанні проблем студентів тощо. На початку кожного навчального року НПП та співробітники університету інформуються про недопустимість проявів корупції. В Університеті постійно діє телефон довіри 048-731-74-67, на який можуть зателефонувати усі учасники освітнього процесу. Інформація про телефон довіри, а також електронна скринька (dovira@onu.edu.ua) розміщена на сайті Університету (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox>), також в холі факультету ГГФ є скринька довіри, яку студенти мають можливість використовувати, щоб повідомити про конфліктні ситуації, пов'язані із зловживаннями, дискримінацією чи корупцією. Однак, конфліктних ситуацій на ґрунті сексуальних домагань чи дискримінації виявлено не було. Студенти можуть звернутися до ОСС ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/selfgov>) чи Профспілкову організацію студентів (<http://studprofkom.onu.edu.ua/>). Існує юридичний центр, який здійснює правове обслуговування ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/lawcenter>). За час реалізації ОПП конфліктних ситуацій, скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, з дискримінацією чи з корупцією не надходило.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною та позитивною практикою за даним критерієм ЕГ вважає реалізацію унікальної дисконтної програми «Мечников-карт» та сертифікатної програми «Перша домедична допомога у професійній діяльності педагога».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ розуміє, що за ОПП не навчаються здобувачі ВО з особливими освітніми потреби та все ж рекомендує продовжити розвивати освітнє середовище ЗВО відповідно до вимог інклюзивності, безбар'єрності та доступності, зокрема (встановити конструкційні пандуси та підписи вказівників шрифтом Брайля, тощо).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ констатує відповідність загальноприйнятим практикам реалізації ОПП в цілому за критерієм 7. Була встановлена за підкритеріями 7.1 – повна відповідність, 7.2 – повна відповідність, 7.3 – взірцева відповідність, 7.4 – взірцева відповідність, 7.5 – неповна відповідність, 7.6 – повна відповідність, наявність сильних сторін за ОПП, а також слабких сторін, що не є суттєвими та носять рекомендаційний характер для розвитку ОПП в майбутньому. Враховуючи вище викладене, ЕГ дійшла висновку про відповідність даного критерію рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ОНУ імені І.І. Мечникова процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми визначаються «Положенням про освітні програми» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog2020.pdf>), визначено загальні засади політики забезпечення якості вищої освіти (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/politika-yakosti.pdf>). Питання моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми також регламентуються положенням «Про систему внутрішнього забезпечення якості» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>), «Про моніторинг якості освіти» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring2020.pdf>); «Положення про організацію і проведення опитування здобувачів вищої освіти в ОНУ імені І.І. Мечникова» (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya_opytuvanya2020.pdf). ОПП «Землекористування і оцінка земель» затверджена Вченою радою ОНУ 29.06.2021 р. та введено в дію з 1.09.2021 р., наступного року вона була переглянута й затверджена 28.06.22 р. та введена в дію з 1.09.2022 р. Нормативні документи ЗВО не визначають певну періодичність перегляду ОПП, відбувався лише щорічний моніторинг, який здійснюється робочою групою на чолі з гарантом за участю здобувачів, роботодавців, НПП з числа групи забезпечення ОПП. Функціонує Центр забезпечення якості освіти, який проводить моніторинг ОПП згідно плану своєї роботи (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/center-yakosti/plan_monitoryngu_yakosti_osvitnikh_program_onu-2024.pdf). Оновлення відбувається у зв'язку зі змінами в нормативній базі щодо освітнього процесу, моніторингу ринку, необхідності модернізації змісту навчальних дисциплін, недостатньою валідністю результатів оцінювання, за результатами опитувань здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів. Під час оновлення 2022 р. було скориговано фахові компетентності та програмні результати навчання, проведено як об'єднання (замість ОК «Інформатика з основами геоінформатики» та «Основи ГІС» введено ОК «Основи геоінформатики та ГІС», так і роз'єднання дисциплін (ОК «Географія України» розділено на дві ОК «Фізична географія України» та ОК «Економічна і соціальна географія України»), додано ОК «Основи геоєкології та сталого розвитку», розширено перелік ВК, за деякими ОК були дещо змінені назви відповідно до їх змісту та задля їх синхронізації з іншою ОП за цією ж спеціальністю. ЕГ констатує, що процедура розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду даної ОП чинній у ЗВО нормативній базі. Разом з тим, ЕГ радить запровадити практику щорічного перегляду ОПП і далі дотримуватися її (на момент проведення експертизи проект нової ОПП (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/ggfoop/obgovorenya/proekt_OPP_106bak_zemlekoristuvannia_i_otsinka_a_zemel_2024.pdf) для 2024 року вступу знаходився на громадському обговоренні).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В ході проведення дистанційної експертизи було встановлено, що здобувачі вищої освіти та студентське самоврядування дійсно беруть участь в процесі моніторингу та періодичного перегляду ОПП. Здобувачка освіти студентка Сопега В.Є. підтвердила, що її пропозиції щодо дисципліни «Основи геоєкології та сталого розвитку» і вибіркової дисципліни «Основи менеджменту» і «Трудове право» було враховано. Беруться до уваги пропозиції здобувачів освіти, висловлені під час опитувань (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/centeryakosti/analit_zvit_bakalavr/Analit_zvit_106bak_Zemlekoristuvannia_i_otsinka_zemel_1sem_2023_2024.pdf). ЕГ відзначає, що з результатів опитування випливає, що студенти не повною мірою поінформовані про можливості і шляхи впливу на забезпечення якості освітньо-професійної програми. Так, з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» цілком погодились 72,2% респондентів і 27,8% погодились частково. Вважають, що мають можливість впливати на зміст освітньої програми, за якою навчаються, 44,1% опитаних студентів, так само 44,4% частково з цим погоджуються і 11,2% не згодні. Результати анкетувань обговорюються на засіданнях робочої групи за даною ОПП, що відображено у відповідних протоколах, наданих на запит ЕГ. Також ЕГ відзначає, що до складу робочої групи з укладання проекту ОПП для 2024 року вступу входить 2 здобувачі освіти В.Є. Сопега і П. М. Щабельний. Члени студентського самоврядування входять до вченої ради геолого-географічного факультету згідно з «Положенням про геолого-географічний факультет ОНУ» (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya-geo.pdf>), що дає змогу безпосередньо впливати на ОПП, пропонувати заходи щодо дотримання академічної доброчесності, сприяти підвищенню якості освітнього процесу.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ЗВО існує практика залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОПП. На геолого-географічному факультеті створена рада роботодавців, яка збирається раз на 2 місяці (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/rada_robotodavciv/RRggf_Plan_roboti_na_2023_2024.pdf). Питання формування сприятливого освітнього середовища та підготовки до акредитації ОПП «Землекористування і оцінка земель» розглядалися на засіданні Ради роботодавців геолого-географічного факультету (протокол №1 від 05.12.2023 р.), так само, як і залучення членів ради роботодавців до обговорення проєктів ОПП для 2024 року вступу (протокол №2 від 12.01.2024 р.). У обговоренні названих питань взяли участь голова ФГ «Гранат» А.І. Артеменко, директор ПП «Інжгруп» О.С. Сичук, керівник відділу розвитку бізнесу в Південному та Західному регіонах України ТОВ «Адама Україна» І.О. Савінов. Також співпраця з роботодавцями реалізується в ході організації та участі в щорічних заходах (конференціях, семінарах, тощо). Під час таких обговорень свої пропозиції надали О.С. Сичук і А.П. Алексєєнко. Але пропозиції, що їх вносили роботодавці, торкалися переважно вибіркового дисциплін, їх перестановок між семестрами, відтак не грали суттєвої ролі при перегляді ОПП. Роботодавці також виступали рецензентами ОПП, однак, оскільки в рецензіях не зазначено дат, коли вони були підписані, ЕГ не вдалося встановити, якої саме версії ОПП вони стосуються. Зауважень чи пропозицій у процесі рецензування ОПП від роботодавців не надійшло. ЕГ зроблено висновок, що взаємодія з роботодавцями на ОПП поки не носить системного характеру, що, пов'язано з відносно нетривалим періодом діяльності ради роботодавців, робота якої розпочалася лише наприкінці 2023 р. (відповідне Положення затверджене 30.11.2023 р.). ЕГ радить активніше залучати роботодавців до моніторингу якості ОПП та її періодичного перегляду; в цьому відношенні позитивним є включення роботодавців А.П. Алексєєнко, І.С. Барбулат і О.С. Сичука до складу робочої групи, що працювала над укладанням проєкту ОПП «Землекористування і оцінка земель» для 2024 року вступу.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ встановлено, що у ЗВО існує практика збирання, аналізу та урахування інформації про кар'єрний розвиток випускників. Функціонує відділ сприяння працевлаштуванню, завданням якого є збереження зв'язку з випускниками, моніторинг їхнього працевлаштування та кар'єрного розвитку. Університет також має громадську організацію «Асоціація випускників» (http://www.osu.odessa.ua/assotiation/assot_db_ua/), яка прагне покращити якість освіти та підготовку фахівців. Крім того, зв'язок з випускниками підтримується через соціальні мережі. Думка випускників збирається шляхом проведення опитувань, що проводиться згідно «Положення про організацію і проведення опитування учасників освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова»

(https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/centeryakosti/polozhennya_pro_opytuvannya_usikh_2023.pdf), цим же положенням затверджено зміст і структуру анкети випускника. Результати опитування, здійсненого в рамках окремих освітніх програм, обговорюються на засіданнях робочих груп, а також на зустрічах випускових кафедр, навчально-методичних комісій та вчених рад факультетів, щорічно в період з грудня по січень. Це один із параметрів системи забезпечення якості освітньої програми. На даний момент, у рамках даної ОПП ще не було випускників. Однак, ЕГ отримала підтвердження, що по мірі виходу випускників на ринок праці, на них буде поширена практика проведення вищезазначеного опитування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ЗВО діють «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/yakist.pdf>) та «Положення про організацію системи моніторингу якості вищої освіти» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-monitoring.pdf>), що знаходяться в контексті загальної політики забезпечення якості вищої освіти в ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/politika-yakosti.pdf>). Одним із найважливіших елементів внутрішнього забезпечення якості освіти у ЗВО є Центр забезпечення якості вищої освіти (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iaakosti-osvity>), який здійснює моніторинг реалізації ОПП та забезпечує відкритість отриманих результатів. Систематично відділом проводиться онлайн-опитування здобувачів освіти, мета якого отримати аналітичний звіт незалежної думки здобувачів щодо рівня якості освіти, виявлення ризиків, пошук проблем, які можуть виникнути під час навчання, а також опитування гарантів освітніх програм, членів проектних та робочих груп (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeA9XwVT38yf7VaONj1ImIIXvA772k42MOgdvMjflLovi8Vqw/viewform?gxids=7628>). В результаті врахування зауважень, зроблених науково-педагогічними працівниками, аналізу анкетування студентів, побажань потенційних роботодавців, відбувались окремі зміни у змісті компонентів програми при її перегляді у 2022 р. Одним із способів визначення недоліків у ОПП є оприлюднення її проєкту ОПП відкритому доступу для громадського обговорення. За результатами такого обговорення, до проєкту ОПП 2022 р. здобувачами освіти, представниками академічної спільноти, професіоналами-практиками та роботодавцями висловлено низку пропозицій (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/propozitsii_bak106_Zemlekoristuvannia_i_otsinka_zem_2022.pdf), які були враховані в остаточній версії ОПП. На думку ЕГ, система забезпечення якості вищої освіти у ЗВО є достатньо дієвою й забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки у освітній діяльності з реалізації чи самій ОПП. ЕГ

радить активніше використовувати систему опитувань здобувачів освіти для виявлення недоліків та покращення реалізації ОПП, зокрема вдосконалити анкету для здобувачів освіти надавати, аби вони могли оцінити якість освіти не тільки в узагальненому вигляді, а й у розрізі конкретних ОК.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Ця освітня програма проходить першу акредитацію, але в 2023 році була проведена акредитація ОПП «Географія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за тією ж спеціальністю. За підсумками цієї взято до уваги рекомендацію експертної групи щодо створення Ради роботодавців і загальнофакультетського переліку вибіркових дисциплін для розширення можливостей формування індивідуального навчального плану студентів. (https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/rada_robotodavciv/RRggf_Plan_roboti_na_2023_2024.pdf) і каталог (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/dystsypliny>) були створені й використовуються для забезпечення моніторингу якості освітнього процесу і обрання індивідуальної освітньої траєкторії за ОПП «Землекористування і оцінка земель».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Експертною групою встановлено, що всі учасники освітнього процесу залучаються до процедур забезпечення якості вищої освіти, зокрема шляхом колегіального обговорення при створенні регулюючих документів та проведення опитувань серед студентів щодо ступеня задоволеності та формування пропозицій. В ЗВО діє «Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>), який забезпечує прозору та об'єктивну систему оцінювання знань студентів, неупередженість та доброзичливість науково-педагогічних працівників. Кожен структурний підрозділ на високому рівні виконує свої функціональні обов'язки: Центр забезпечення якості вищої освіти – внутрішній аудит ОПП, консультації для гарантів; навчальний відділ – планування, організаційно-методичне забезпечення, контроль за організацією навчального процесу; Центр інформаційних технологій забезпечує технічний супровід анкетування здобувачів вищої освіти, що проводиться за трьома анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти» і «Якість викладання»; науково-дослідна частина – менеджмент науково-дослідної діяльності учасників освітнього процесу; відділ охорони праці – моніторинг безпечності освітнього середовища ЗВО; Центр культури і дозвілля студентів та співробітників – координує позанавчальну діяльність, студентське самоврядування сприяє самостійній громадській діяльності студентів, розвиток соціальної активності, підтримку громадянських ініціатив студентської молоді. Зовнішні стейкхолдери мають можливість брати участь у періодичному обговоренні освітньої програми та інших процедурах забезпечення її якості. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОПП. ОНУ імені І. І. Мечникова – учасник Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP (<https://lib.onu.edu.ua/6178-2/>). Під час зустрічей з різними групами стейкхолдерів, у т.ч. представниками університетської академічної спільноти, спостерігалось їхнє змістовне залучення до процедур внутрішнього забезпечення якості ОПП «Землекористування і оцінка земель». Оновлення освітньої програми відбувається згідно чинної нормативної бази ЗВО. На ГГФ відчутні традиції та цінності академічної спільноти Університету. Учасники освітнього забезпечення матеріально-технічними ресурсами для перевірки робіт НПП та здобувачів ВО на наявність академічного плагіату. ЗВО всіляко підтримує розвиток культури якості та принципів академічної свободи. На онлайн-зустрічі із НПП, ЕГ переконала, що вони беруть участь у стажуваннях, наукових конференціях, інших заходах, що сприяють оволодінню новими технологіями викладання, здобуттю передового досвіду професійної діяльності та впровадження на даній ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЕГ відзначає як позитивну практику залучення і пропорційну представленість представників академічної спільноти, роботодавців та студентів у складі робочих груп з оновлення та перегляду ОПП. До освітнього процесу залучаються професіонали-практики, представники вітчизняної академічної спільноти. Діє Асоціація випускників, що надає можливості відстеження кар'єрного розвитку випускників. Також впроваджено процедуру опитування студентів щодо якості освітньої програми та якості викладання на ОПП «Землекористування і оцінка земель».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недоліків не виявлено. Слабкі сторони: Залучення безпосередньо до освітнього процесу представників роботодавців, як і закордонних фахівців, має несистемний характер, хоча такі гостьові заняття були б позитивною

практикою в контексті підвищення якості викладання на ОПП. ЕГ рекомендує активніше залучати до освітнього процесу представників даних категорій стейкхолдерів, використовуючи для цього можливості новоствореної ради роботодавців, так само, як і для моніторингу якості ОПП, та врахування тенденцій ринку праці в її подальшому розвитку. Оприлюднити результати обговорення проєкту ОПП «Землекористування і оцінка земель» для 2024 року вступу у вигляді зведеної таблиці пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОПП «Землекористування і оцінка земель» має повну відповідність акредитаційним вимогам щодо якості освітньої програми за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.4-8.7. За підкритерієм 8.3 дана ОПП має часткову відповідність, зокрема система опитувань потребує деяких змін, передусім тих, що стосується опитування роботодавців, які ЗВО може зробити самостійно в короткий термін. Проаналізувавши сильні та слабкі сторони ОПП за усіма підкритеріями критерію 8, ЕГ дійшла висновку щодо рівня відповідності В зазначеному критерію, оскільки в ОНУ імені І. І. Мечникова сформована культура якості вищої освіти, здобувачі освіти залучаються до участі у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час аналізу відомостей СО та роботи у фокус-групах, ЕГ переконала у наявності в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова чітких і зрозумілих правил, процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти та НПП підтвердили, що мають доступ до всієї необхідної інформації та нормативних документів (розміщено у вкладці «Офіційні документи» (<https://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>), продемонстрували свою обізнаність щодо їх змісту. Усі учасники освітнього процесу мають можливість з ними ознайомитись і дотримуватись під час навчання та роботи в ЗВО. Серед альтернативних джерел інформації варто виділити значну присутність факультету і кафедр у соціальних мережах та месенджерах, що забезпечує плюралізм засобів і форм комунікації, зразкову публічність і відкритість Університету в контексті реалізації даної ОПП. Здобувачі ВО запевнили ЕГ у наявності постійного і стійкого діалогу із НПП та адміністрацією факультету.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час вивчення відомостей СО ЕГ було з'ясовано, що перегляд ОПП відбувався у 2021 та у 2022 роках. Оголошення про перегляд та внесення змін до ОПП «Землекористування та оцінка земель» спеціальності 106 «Географія» першого рівня вищої освіти було оприлюднено у вкладці «Громадське обговорення» на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>). На сайті висвітлено проєкти ОПП, за результатами перегляду було проведено підсумкові обговорення результатів внесених змін та розміщено інформацію на веб-сайті ЗВО. Таким чином ЕГ констатує дотримання процедури громадського обговорення ОПП із залученням усіх зацікавлених сторін у публічному просторі. ОПП системно переглядається та повністю знаходиться у відкритому доступі для всіх стейкхолдерів, що значно підвищує увагу до даної ОПП, сприяє її постійному і стійкому покращенню.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час вивчення відомостей СО та опитування у фокус-групах, ЕГ дійшла висновку, що ОНУ імені І. І. Мечникова своєчасно оприлюднює на офіційному веб-сайті Геолого-географічного факультету точну та достовірну інформацію щодо ОПП «Землекористування і оцінка земель» спеціальності 106 «Географія» першого рівня вищої освіти у

в і д к р и т о м у доступі у розділі «Спеціальності та освітні програми» (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>). Поряд з різними редакціями ОПП, на веб-сайті розміщено навчальні плани, рецензії стейкхолдерів, робочі програми ОК, силабуси, результати опитувань та співпраці зі стейкхолдерами, що прямо вказує на взірцеву відкритість ЗВО щодо реалізації, перегляду та постійного вдосконалення даної ОПП. Таким чином, ЗВО дотримується принципів публічності та прозорості, у повному обсязі розміщує необхідну інформацію про ОПП, НП, ОК на офіційному веб-сайті ОНУ імені І.І. Мечникова та ГГФ. Під час роботи з фокус-групами, роботодавці, випускники, здобувачі ВО та учасники «Відкритої зустрічі» демонстрували значну поінформованість у деталях реалізації ОПП та всебічну залученість до її вдосконалення. Поряд з офіційними каналами комунікації, стейкхолдери мають постійний зв'язок з адміністрацією ГГФ та Гарантом ОПП, вільні обирати різні шляхи комунікації через соціальні мережі, месенджери та інші платформи, які пропонуються ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильними сторонами ОПП у контексті даного критерію є те, що ЗВО має зразкову відкритість щодо інформування зацікавлених сторін про різні аспекти освітнього процесу й невідкладно реагує на рекомендації та пропозиції щодо даної ОПП. Взірцевою практикою є висвітлення на добре структурованому зі зручним інтерфейсом офіційному веб-сайті у вкладці «Офіційні документи» усієї нормативно-правової бази, що регламентує освітній процес, включно з Проектом ОПП, каналом зворотного зв'язку для отримання зауважень і пропозицій від стейкхолдерів (<https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/ggf/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>). А також висвітлено повною мірою інформацію про НП, ОК, РП та силабуси. Варто зазначити різноманіття інформаційних ресурсів (офіційний веб-сайт, сторінки у соціальних мережах та месенджерах), що дозволяє учасникам освітнього процесу та стейкхолдерам обирати зручні для себе канали комунікації із ЗВО та ГГФ. Учасники освітнього процесу демонструють взірцеву обізнаність зі змістом нормативних документів та дотримуються їх під час реалізації ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін та недоліків ЕГ не виявлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Аналіз матеріалів акредитаційної справи дозволяє ЕГ встановити рівень відповідності за даним критерієм – А. ЕГ констатує відповідність загальноприйнятим практикам реалізації ОПП в цілому за критерієм 9. Була встановлена за підкритеріями 9.1 – взірцева відповідність, 9.2 – повна відповідність, 9.3 – взірцева відповідність, а також відсутність слабких сторін та недоліків. ОНУ імені І. І. Мечникова демонструє відкритість, публічність та прозорість. У ЗВО наявні чіткі правила і процедури, що визначають права та обов'язки учасників освітнього процесу та регламентуються значним переліком нормативних документів. Вони знаходяться у повному обсязі на структурованому, зі зручним інтерфейсом та форматом представлення інформації веб-сайті ЗВО для ознайомлення всіх зацікавлених осіб.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Боярин Марія Володимирівна

Члени експертної групи

Корнус Анатолій Олександрович

Сегіда Катерина Юріївна

Коріненко Вадим Вікторович